

איגוד ערים
דן לתברואה

תכנית עבודה

2018

חירייה פארק המחזור
איגוד ערים דן לתברואה

בפתח חוברת תכנית העבודה לשנת 2018

שנת 2018 שבפתח היא שנה מיוחדת ומשמעותית עבור איגוד ערים דן לתברואה. השנה אנחנו מציינים עשרים שנה לסגירתה של מזבלת חירייה שהייתה סמל למפגע סביבתי ועשור שנים לפתיחת המרכז לחינוך סביבתי - שהינו הגוף המוביל בישראל בתחום החינוך הסביבתי.

בשני העשורים האחרונים אנו פועלים ליישום חזוננו להפיכת הפסולת ממטרד למשאב, לצד פעילות חינוכית ענפה. אנו פועלים למציאת פתרונות מתקדמים וכלכליים לטיפול ומחזור הפסולת של תושבי גוש דן תוך גיבוי ושיתוף פעולה מכל הרשויות שעובדות עם האיגוד.

מפעל ה-RDF, שהחל פעילותו בשנת העבודה שהסתיימה צובר ניסיון ותאוצה ובמהלך השנה הקרובה אנו מקווים כי נתגבר על "חבלי הלידה" והקשיים המאפיינים כל התחלה. מפעל מיון זה מייצר דלק חלופי מהאשפה כמקור אנרגיה לייצור המלט במפעל נשר ברמלה.

מדובר בפרויקט חלוצי, הגדול ביותר שנעשה עד היום בישראל בתחום הטיפול באשפה, ובאחד המתקנים הגדולים מסוגו בעולם.

מפעל ה-RDF, שעלות הקמתו נאמדת בלמעלה מ-400 מיליון ש"ח, הוקם בשיתוף עם חברת "נשר" יצרנית המלט הגדולה בישראל וחברת ורידיס (ויאוליה לשעבר), החברה הגדולה בארץ בתחום שרותי איכות הסביבה.

המפעל יתקדם השנה לקליטת כ-1,500 טון אשפה ביתית ותעשייתית מדי יום - כמחצית מכמות האשפה של תושבי גוש דן והסביבה.

מפעל ה-RDF, לצד המפעלים הנוספים באתר: מפעל MBT "חץ אקולוגיה", מתקן למחזור הגזם והמפעל המתוכנן למחזור פסולת בניין הינם רק חלק מהפתרון המלא לטיפול בפסולת. באיגוד התגבשה החלטה לקדם הקמת מתקן תרמי לטיפול בשאריות הפסולת. מתקן מסוג זה יסייע משמעותית בצמצום כמויות הפסולת שכיום מועברות להטמנה וגורמות לנזקים סביבתיים. הפסולת תהפוך למקור אנרגיה חלופי וידידותי לסביבה.

בשנת 2018, לצד הפעלה שוטפת של המתקנים הקיימים בפארק המחזור, שדרוג והקמה של המתקנים הנוספים (בניין וגזם) ושדרוג תשתיות ונוף, נמשיך בפעילויות במרכז לחינוך סביבתי, ופתיחת פארק המחזור לקהל הרחב בכלל ותלמידים בפרט במטרה לנסות ולהניע שינוי ולהגביר את המודעות לצריכה חכמה וייצור מופחת של פסולת.

מכאן שלוחה תודתי לכל אחד מהגורמים המסייעים בידינו לקדם את מטרות וערכי האיגוד - חברי מועצת האיגוד, עובדי האיגוד, הרשויות המקומיות, משרדי הממשלה, לשכת התכנון של עיריית תל אביב-יפו, מתכננים, קבלנים ועוד. בלעדיכם, כל זה לא היה ממשיך לקרות מדי יום, מדי שעה ובכל רגע נתון.

שלכם, עו"ד דורון ספיר

יו"ר איגוד ערים דן לתברואה - פארק המחזור חירייה
מ"מ וסגן ראש עיריית תל אביב-יפו

פארק מחזור חירייה פעילויות ופרויקטים עיקריים שבוצעו ב-2017

מתקני טיפול באשפה

- מפעל ה-RDF - המשך הרצה והפעלה, עלייה משמעותית בכמויות המטופלות והמשך שדרוג התהליך
- "חץ אקולוגיה" - הפעלה מלאה. טיפול ב-400 טון/יום. שיפור משמעותי באחוזי המחזור
- מתקן קבע למחזור פסולת בניין - קבלת היתר בנייה למתקן הקבע
- מתקן מחזור גזם - תפעול מתקן הטיפול בגזם באתר החלופי. הגשת היתר למתקן הקבע
- שדרוג תחנת מעבר - הכנת פרוגרמה לקירוי תחנת המעבר הקיימת
- תכנון מתקן המחזור השלישי לאשפה - MRF - סיום תכנון ראשוני והגשת היתר. אישור מסמך סביבתי למתקן
- תפעול תחנת המעבר - יציאה למכרז חדש ובחירת קבלן לשינוע האשפה ותפעול תחנת המעבר

נושאים שונים הקשורים בטיפול באשפה

- קידום הקמת מתקן תרמי לטיפול בשאריות מיון מול המשרד להגנת הסביבה, על פי תמ"א 16

שדרוג תשתיות תומכות

- מערכת חדשה לבקרה וניתוב משאיות אשפה -
 1. התנעת תכנון מפורט של מערך הבקרה והשקילות החדש עם קבלן הזוכה
 2. שדרוג אזור הכניסה לאתר - הוספת משקלים בכניסה לאתר, הקמת גשר טכני לשילוט ולמצלמות, ושדרוג תשתיות התמך בכניסה ובכלל האתר
 3. הקמת חדר תקשורת יביל לאחסון מערכות ושרתים, חיבור המבנה היביל לתשתיות התקשורת הקיימות והחדשות של האתר
- התחלת ביצוע גשר מעל נחל איילון על מנת לאפשר למשאיות לעבור לכיוון מתקן הקבע למחזור פסולת הבניין ולמתקן הקבע למחזור גזם. הקפאה עד להתבהרות סטאטוס הסטת הנחל
- ביצוע דרך עוקפת לעליה להר, לרבות סיום שדרוג חניית מבקרים ל-70 מקומות חנייה בשיתוף עם חברת פארק אריאל שרון
- מתקן שטיפת משאיות - תכנון ראשוני של מתקן משודרג לשטיפת משאיות
- המשך ביצוע שדרוג המתקן לטיפול בתשטיפים, לרבות שדרוג הציוד והתאמות נוספות לפי דרישות המשרד להגנת הסביבה, יציאה למכרז אחזקה, ובחינת העברת שפכי המתקן לחוות המיכלים של "חץ אקולוגיה"
- תחנת המעבר - יציאה למכרז לשדרוג מערכת החשמל והתאורה בתחנה.

תשתיות כללי

- אימות תשתיות - בקרת תכניות אימות (AS MADE) של האתר, מדידה והטמעה של כל התשתיות המבוצעות והקיימות באתר
- כניסה עתידית - בקרה ומעקב על תכנון של נתיבי ישראל לתוכנית תנועה לאומית 19 (תח"ל 19) הכוללת ביטול הכניסה הקיימת לאתר, כניסה עתידית באמצעות גשר מעל כביש 4. במקביל, התחלת תכנון הרחבת הכניסה מכביש 4
- סיום בניית טיילת מבקרים (המדרך העילי) שתאפשר הליכה בטיחותית של מבקרים ממרכז החינוך לתוך מפעל ה-RDF, לרבות התחלת תכנון של חדר המבקרים במפעל

הזנת קורי המיון של "חץ אקולוגיה"

מקרקעין

חתימה על הסכם חכירה עד 2050 של שטח פארק המחזור (תג"פ 594) מול עיריית תל אביב ורשות מקרקעי ישראל

דיווחים למשרד להגנת הסביבה

- טיפול בקולות קוראים
- טיפול בהגשת מסמכים לקול קורא לקבלת תמיכה לרשויות בעבור הגדלת שיעורי המחזור
- קבלת התחייבות וטיפול בהגשת מסמכים ואבני הדרך לקול קורא לקבלת מימון למתקן טיפול בפסולת בניין
- PRTR - דיווח שנתי למשרד להגנת"ס של פליטות והעברות חומרים לסביבה בהתאם לנדרש בתקנות, לרבות דיווחים על הכמויות הנכנסות והיוצאות של הפסולת
- ביצוע סקר ריחות מקיף באתר
- חוק האריזות - קליטה של פסולת יבשה מופרדת במקור ושיתוף פעולה עם ת.מ.י.ר ביישום חוק האריזות

פיתוח נופי

- פיתוח נוף לאורך הצד הצפוני של המרכז לחינוך סביבתי
- סיום תכנון וביצוע גידור סביב מפעל ה-RDF, תכנון, הכנה למכרז וקבלת היתר לגידור היקפי לאתר
- יציאה למכרז גינון אזור הכניסה

אירועים וכנסים מקצועיים

- אירוע פתיחה של מפעל ה-RDF עם אורחים מהארץ והעולם
- יום עיון בנושאים שונים של טיפול באשפה עם מומחים מהארץ והעולם לכבוד פתיחת מפעל ה-RDF
- ייצוג מדינת ישראל והאיגוד בכנסים של ארגון ניהול הפסולת הבינלאומי (ISWA) ובחירה של דורון ספיר יו"ר האיגוד, למועצת המנהלים של הארגון

שילוט

אישור הפרוגרמה ובחירת חלופות לשילוט והנגשת האתר, כולל: שילוט למתקנים, שילוט מנחה לנהגים ולמבקרים, שילוט בטיחות, שילוט תפעולי, שילוט בקרה (בתיאום עם פרויקט מערך שליטה ובקרה).

אירוע פתיחת מפעל ה-RDF

מרכז לחינוך סביבתי

תוכן

- הכשרת מדריכים להדרכה במדרך העילי ומיקוד במפעל ה-RDF
- המשך תכניות שנחיות עם רשויות האיגוד
- תכנון מסלול מבקרים
- קורס גננות ארצי בשיתוף משרד החינוך והמשרד להגנת הסביבה
- הכנת תכנים ומערכי הדרכה לטוירים הכוללים תצפית למפעל ה-RDF
- סיום פיתוח עזרי הדרכה לבעלי צרכים מיוחדים
- ארכיאולוגיה של פסולת - ביצוע עונת חפירות מורחבת שנייה של חפירה ארכיאולוגית באתר הפסולת של גוש דן מתחילת המאה ה-20 במקווה ישראל, כינוס יום עיון לבעלי עניין אקדמאי ובכלל

אירועים וכנסים

- אירועים לקהל הרחב במהלך החופש הגדול ובסוכות
- ערב חגיגי לאנשי חינוך לציון עשור למרכז לחינוך סביבתי
- שדרוג קונספט ימי שישי כאירועי תרבות למבוגרים פסולת ומגדר
- כנס גננות רמת גן
- יום עיון ארכיאולוגיה ופסולת

מיתוג

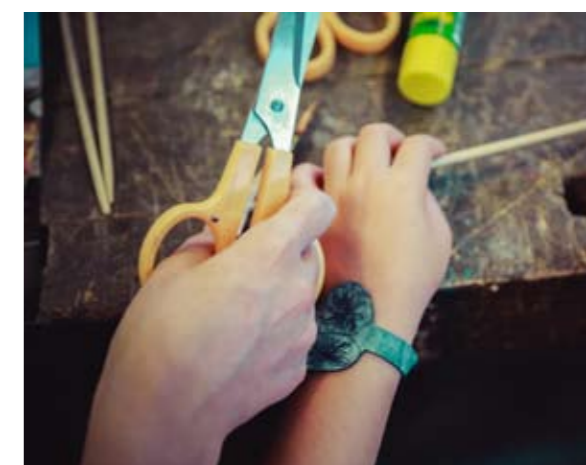
- סיום הטמעת המיתוג החדש של פארק המחזור חירייה
- העלאת אתר אינטרנט חדש בעברית
- המשך הגדלת החברים והמעורבות בעמוד הפייסבוק
- המשך קמפיין רדיו 99

יחסי ציבור

- ליווי פעילות האיגוד והמרכז לחינוך סביבתי בתקשורת יזומה ומגיבה

תצפית ממדרך המרכז לחינוך סביבתי אל מפעל ה-RDF

פארק מחזור חירייה פעילויות ופרויקטים עיקריים המתוכננים ל-2018

מתקני טיפול באשפה

- מפעל ה-RDF - סיוע בהפעלה מלאה ושוטפת של המפעל, לקראת טיפול ב-1,500 טון/יום
- "חץ אקולוגיה" - המשך הפעלה שוטפת ומלאה. קליטת 400 טון/יום, פסולת אורגנית מופרדת במקור ופסולת ביתית. שיפור הבקרה על המפעל ושדרוג תפעול חוות המיכלים
- מתקן קבע למחזור פסולת בניין - קידום הקמת מתקן קבע למחזור פסולת בניין בחלק הצפוני של האתר, בהתאם להתפתחויות בנושא הסטת הנחל וחפירות ההצלה של העתיקות
- גזם - קידום הקמת מתקן קבע למחזור הגזם בחלק הצפוני של פארק המחזור, בהתאם להתפתחויות בנושא הסטת הנחל וחפירות ההצלה של העתיקות
- מפעל מחזור האשפה השלישי - MRF - קבלת היתר, קבלת החלטה על יציאה למכרז להקמה והפעלת המתקן בהתאם להתפתחויות בשוק הפסולת במרחב
- שדרוג תחנת מעבר - תכנון הנדסי מפורט של קירוי תחנת המעבר הקיימת, לרבות הגשת היתר

תכניות עתידיות

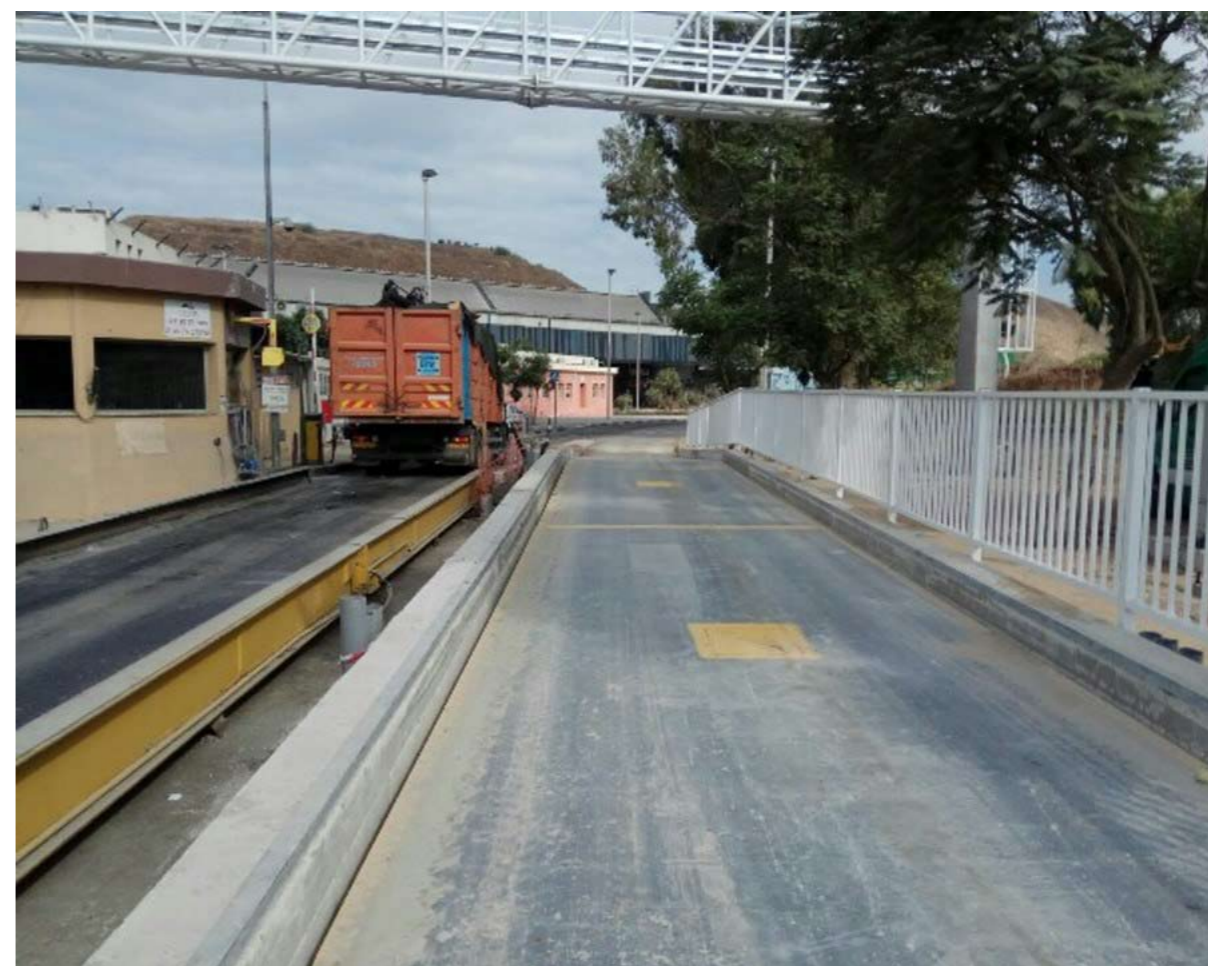
- קידום הקמת מתקן תרמי לטיפול בשאריות מיון, על פי תמ"א 16
- בחינת התכנית האסטרטגית של האיגוד

שדרוג תשתיות תומכות

- בקרה ותשתיות - ביצוע שדרוג מערך בקרת התנועה, הפעלת 2 המשקלים החדשים והצבת מחסומים, עמדות שירות, מצלמות LPR ומצלמות היקפיות, בהתאם למכרז הבקרה
- הרצה והפעלה של מערכת הבקרה, השקילות והנחתוב החדשה
- הפעלת מערכת התקשורת עם התשתיות החדשות במבנה היביל
- גשר מעל נחל איילון - הקמת גשר מעל נחל איילון לכיוון מתחם הקבע של פסולת הבניין והגזם או המתנה לביצוע הסטת הנחל
- דרך עלייה להר - סיום ביצוע דרך עוקפת לעליה להר בשיתוף עם חברת פארק אריאל שרון
- מתקן שטיפת משאיות - השלמת תכנון והתחלת ביצוע של מתקן משודרג לשטיפת משאיות
- מתקן לטיפול בתשטיפים - סיום ביצוע השדרוגים של המתקן לטיפול בתשטיפים, העברת שפכי המתקן ל"חץ אקולוגיה"
- תחנת המעבר - ביצוע שדרוג למערכת החשמל והתאורה בתחנה.
- שדרוג מקיף של תשתיות החשמל באתר (לוחות חשמל וגנרטור הזנה)

תשתיות כללי

- תכנון הרחבת מבנה המשרדים הקיים של האיגוד
- אימות תשתיות - המשך הבקרה השוטפת על תכניות האימות (AS MADE) הטמעת תכניות חדשות בסיום בניית פרויקטים
- GIS - בחינת הכנסת מערכות GIS לעבודה השוטפת של האיגוד
- כניסה עתידית מעקב על תת"ל 19

- מדרך עילי וחויית מבקר - סיום תכנון ותחילת ביצוע מסלול ומרכז המבקרים ב-RDF
- שילוט - השלמת תכנון מפורט, יציאה למכרז והתחלת ביצוע של שילוט האתר בהתאם לתכנית הכוללת
- הרחבת הכניסה לאתר מכביש מספר 4 בנתיב נוסף - קידום חלופה תכנונית מול הוועדה המחוזית, משרד התחבורה ונתיבי ישראל.

מקרקעין

- קידום התוספת הצפונית להסכם החכירה בין רמ"י לעיריית תל אביב

דיווחים למשרד להגנת הסביבה

- טיפול בקולות קוראים - טיפול בבקשת התמיכה הראשונה במסגרת הקול קורא לקבלת תמיכה לרשויות בעבור הגדלת שיעורי המחזור, השלמת דרישות התשלום בהתאם להתחייבות הרגולטור לתמיכה במתקנים לטיפול בפסולת בניין.
- PRTR - דיווח שנתי של פליטות והעברות חומרים לסביבה בהתאם לנדרש בתקנות, לרבות דיווחים על הכמויות הנכנסות והיוצאות של הפסולת
- השלמות והתאמות לסקר הריחות שבוצע באתר

חוק האריזות

- קליטה של פסולת יבשה מופרדת במקור ושיתוף פעולה עם ת.מ.י.ר ביישום חוק האריזות
- הסדרה מול ת.מ.י.ר והמשרד להגנת הסביבה של הכרה ושיפוי בעבור אריזות שחולצו לטובת השבה לאנרגיה, לרבות חילוץ מהפסולת המעורבת

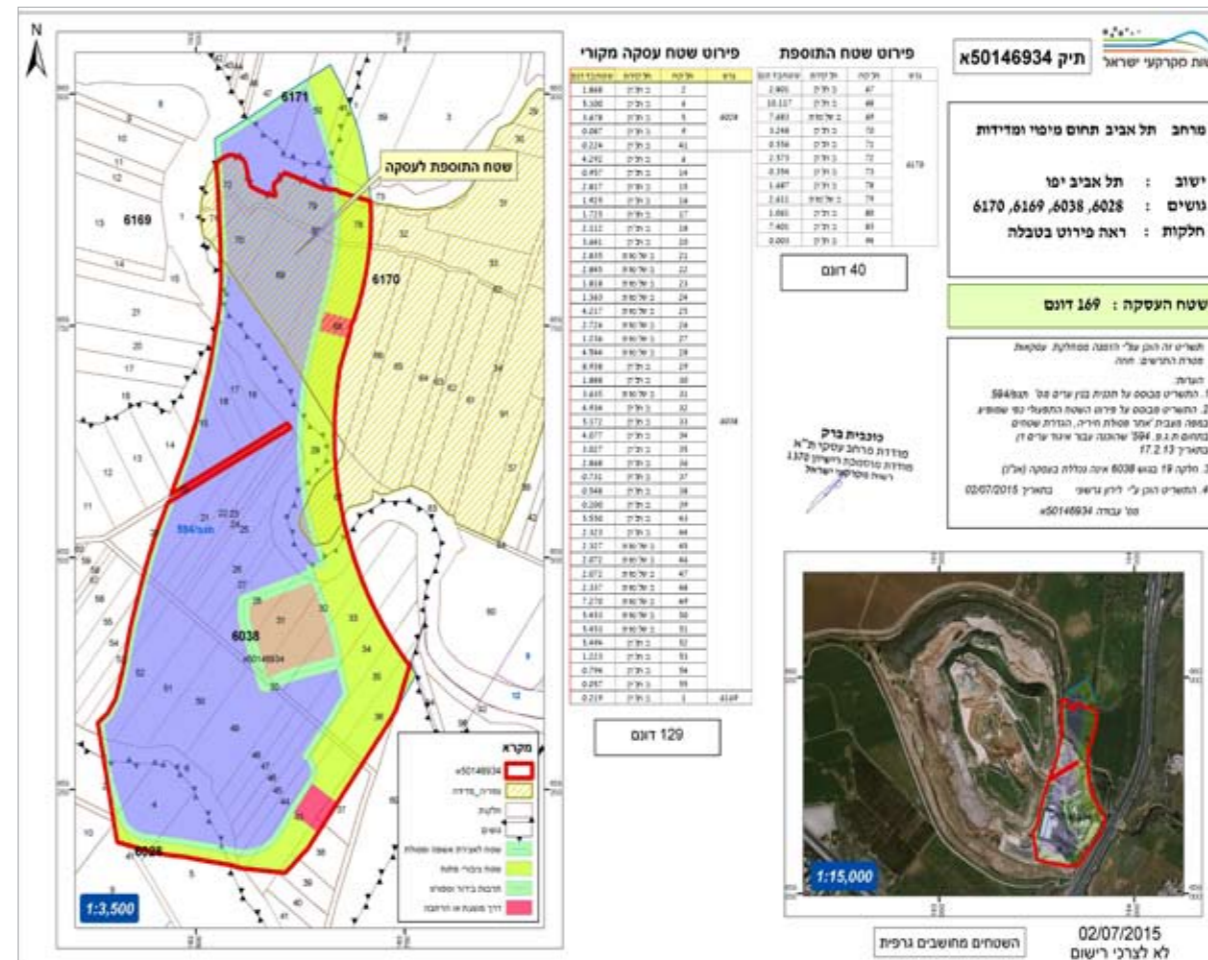
פיתוח נופי

עבודה לפי תכנית האב:

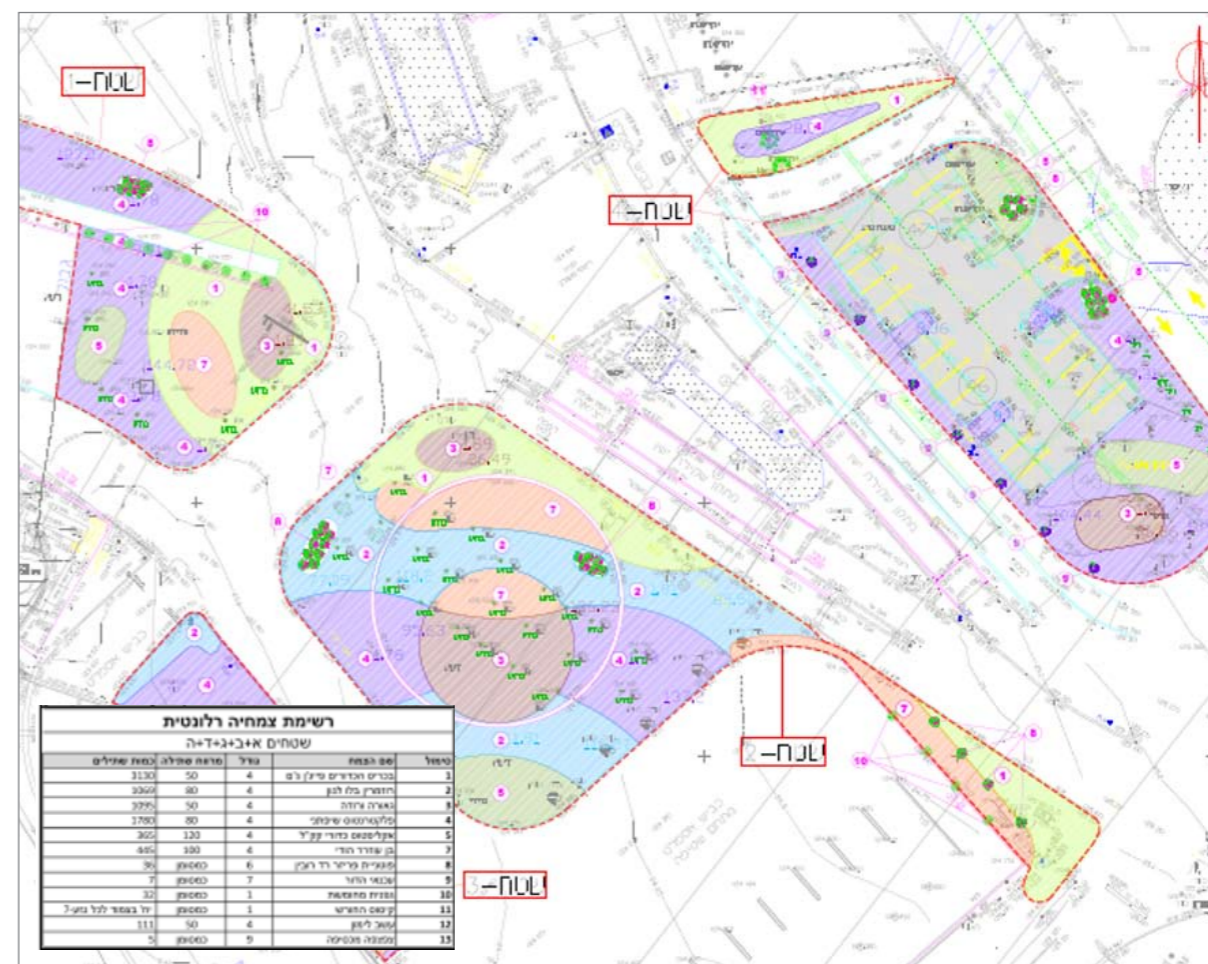
1. מכרז גינון כניסה לאתר - ביצוע
2. תכנון צביעת מבנים וקירות
3. תכנון ופיתוח אזור ווטלנד תוך שילוב המשאית ההיסטורית, פינות ישיבה והצללה
4. פיתוח אזור בריכת אגירה והסביבה, כולל שתילת עצים לאורך חניית מבקרים
5. פיתוח אזור הכיכר
6. פיתוח מתחם 2
7. תגבור נופי של אזור ה-RDF ממזרח

אירועים וכנסים מקצועיים

- כנס מקצועי - פורום פסולת עם מומחים מחו"ל (ינואר)
- קיום מפגש נוסף של פורום פסולת
- כנס קבוצת עבודה של חינוך ותקשורת של ISWA
- אירוע 70-20-10 - 70 שנה למדינה, 20 שנה להפסקת ההטמנה בהר חירייה, עשור למרכז לחינוך סביבתי
- כנס תעשיות מחזור השלישי, בשיתוף עם התאחדות התעשיינים
- ייצוג מדינת ישראל והאיגוד בכנסים של ארגון ניהול הפסולת הבינלאומי, ISWA

חשירת הסכם חכירת שטח פארק המיחזור חירייה בין רמ"י לעיריית תל אביב

תכנית גינון ופיתוח נוף כניסה לאתר ולאזורים נוספים

מרכז לחינוך סביבתי

תוכן

- מסלול מבקרים RDF - המשך תכנון ותחילת ביצוע של מסלול המבקרים ב-RDF כחווית מבקר משלימה למרכז
- פורום חינוך סביבתי ברשויות האיגוד - קיום מפגשים קבועים עם מובילי חינוך סביבתי ברשויות האיגוד לשם בניית חזון ותכניות משותפות
- קבוצות פיילוט בעלי צרכים מיוחדים
- סיום וסיכום פרויקט תיעוד חירייה
- ארכיאולוגיה של פסולת - תערוכה, פעילות חינוכית ובחינת הרחבת הפרויקט
- קורס "עירייה מקיימת" - בשיתוף עיריית רמת גן
- קורס "ווחיקים בסביבה" - בשיתוף עיריית בת ים
- תכנית "חשיפה לכתום" - לגני ילדים בגבעתיים, תל אביב ובת ים
- פיתוח הדרכה למגזר החרדי בשיתוף עיריית בני ברק

אירועים

- אירועים לקהל הרחב במהלך פסח, סוכות, וחופש גדול
- 2 אירועי "חירייה בעיר" ברשויות האיגוד
- הדרכות ואירועים לקהל הרחב במרכז לחינוך סביבתי

מיתוג

- שכפול אתר האינטרנט לאנגלית והרחבת התכנים
- המשך הגדלת החברים והמעורבות בעמוד הפייסבוק
- המשך קמפיין רדיו 99

שת"פ עם האקדמיה

- קידום הקמת שלוחה אוניברסיטאית בחירייה בשיתוף עם מוסדות אקדמיים

מדרג עילי למבקרים בצמוד למפעל ה-RDF

מבקרים במדרג העילי

פיתוח פארק המחזור כללי

איגוד ערים דן לתברואה מקדם משנת 2001 את הקמתו ופיתוחו של פארק המחזור חירייה, שהינו הגוף הגדול ביותר לטיפול בפסולת עירונית במדינת ישראל. בשנת 2011 אושרה תכנית המתאר תג"פ 594 והוכנה תכנית אסטרטגית שעיקרה הקמת שלושה מפעלים גדולים לטיפול בפסולת - מפעל ה-RDF ומפעל "חץ אקולוגיה" שפועלים באתר, ומפעל ה-MRF שמצוי בשלבי קבלת היתר. בנוסף לאלו, ימשיכו לפעול המתקן למחזור גזם, המפעל למחזור פסולת בניין באתר קבע והמרכז לחינוך סביבתי.

בשנת 2009 חתם האיגוד עם חברת "נשר" על הסכם עקרונות להקמת מפעל ה-RDF אשר יקלוט כמחצית מהפסולת של גוש דן המגיעה לאתר - 1,500 טון/יום, וייצר מתוכם 500 טון/יום RDF - דלק חלופי מוצק שימש כמקור אנרגיה בתהליך ייצור המלט.

על מנת לאפשר פעילות תקינה של מפעל ה-RDF ומתקנים מתקדמים עתידיים, תוכננו והוקמו באתר כבישים ותשתיות חדשים, חדר אנרגיה ומאגר מים. לקראת סוף 2012 התקבל היתר הבניה למפעל, אשר בנייתו הסתיימה סופית בתחילת 2016. מזה קרוב לשנתיים המפעל מטפל בכמויות הולכות וגדלות של אשפה. בנוסף, ב-2015 החל שדרוג משמעותי של מערך המיון ומערכת הטיפול הביולוגי של חברת "חץ אקולוגיה", שמטפל כיום ב-400 טון/יום של פסולת אורגנית מופרדת במקור מהרשויות ופסולת ביתית. שדרוג זה, לצד מפעל ה-RDF, הרחיבו משמעותית את כמות הפסולת המטופלת, ממוינת וממוחזרת/מושבת באתר, יותר מפי יותר מפי 3 מחזור/השבה מב-2015. עם הפעלת מפעל ה-RDF ומפעל חץ אקולוגיה המשודרג, תנועת המשאיות באתר וניחובן הפכו למורכבים ודינאמיים יותר. האיגוד נערך בהתאם, ולאחר בחירת זוכה במכרז, החל במהלך 2017 בתכנון הקמת מערך ניתוב ובקרה חדש ומתקדם, שצפוי להתחיל לפעול בשנת 2018.

השנים הקרובות צפויות להיות מאתגרות ועמוסות בפעילות לאיגוד, שמוביל מהפכה בתחום הטיפול בפסולת בהיקפים הגדולים גם בקנה מידה בינלאומי.

במהלך 2017 הוסדרה חכירת שטח פארק המחזור (השטח של תג"פ 594) בהסכם שנחתם בין רשות מקרקעי ישראל ועיריית תל אביב.

מתוך סרטון תדמית "המהפך" של פארק המיחזור חירייה

אורגנית מופרדת במקור. המפעל שיפר משמעותית את אחוזי העברת החומרים למחזור ולטיפול אנאירובי, וב-2018 יוכנסו שיפורים נוספים ליעול המפעל ועלייה בכמות התוצרים.

טיפול ומחזור גזם - מתחם נוכחי ומתחם קבע

חברת ה.ט. אשיב זכתה ב-2014 במכרז לטיפול בגזם והחלה לפעול במתחם החלופי שהוכשר בשטח הפארק מצפון לנחל שפירים. ב-2017 טיפל המתקן בכ-350 טון/יום פסולת גזם ופסולת גושית. הגזם עובר מיון ראשוני מכני ממנו מחלצים למחזור קרטון, פלסטיק ומחכות למחזור, וגזעים שלמים. הגזם עצמו עובר קיצוץ וניפוי ונשלח למפעלים לייצור לקומפוסט, לחיפוי קרקע בחקלאות ולייצור אנרגיה למפעלים בגלעם ובגן שמואל. חומרים שאינם ברי מחזור נשלחים להטמנה. המתקן מציג אחוזי מחזור גבוהים מתוך הפסולת המגיעה אליו.

ב-2017 הגיש האיגוד היתר להקמת מתחם טיפול בגזם במתחם הקבע בשטח הצפוני של תג"פ 594. המתקן יעבור לשטח זה, בהתאם להתפתחויות בנושא הסטת הנחל והחפירות להצלת עתיקות (ר' פרק נפרד).

מתקן קבע לטיפול בפסולת בניין

בשנת 2016 בחר האיגוד זוכה במכרז להפעלת מתקן קבע לטיפול ומחזור בפסולת בניין במתקן הקבע, המתוכנן, על פי תג"פ 594 ותכנית האב של האיגוד, לחלק הצפוני של התג"פ. הזוכה יפעיל את המתקן בשיטת BOT, כשהאיגוד מספק לו תשתיות ראש שטח וגישה עד לכניסה למתחם. במהלך 2017 התקבל היתר בנייה.

בשל עיכובים בהסטת נחל איילון לתוואי הסופי המתוכנן, האיגוד החל לבצע גשר מעל נחל איילון (ר' הרחבה בהמשך) דרכו יגיעו משאיות פסולת הבניין והגזם מתוך האתר למתקן הטיפול. ב-2018 יוחלט סופית לגבי סיום ביצוע הגשר והקמת המתקן בהתאם להתפתחויות בנושא פרויקט הצלת עתיקות המבוצע ע"י רשות העתיקות שמעכבת את הסטת הנחל. במידה ויוחלט לבצע את הגשר והמתקן באופן מידי, הצפי להפעלת המתקן הוא בתחילת 2019.

מתקן זה עתיד להיות המתקן המרכזי לטיפול בפסולת הבניין המיוצרת בגוש דן והסביבה, ועתיד לטפל בכ-1,500 - 2,000 טון/יום.

בנוסף, האיגוד הגיש במהלך 2014 בקשת תמיכה להקמת מתקן קבע לטיפול בפסולת בניין. האיגוד קיבל במהלך 2017 התחייבות לתמיכה בהקמת המתקן במסגרת "קול קורא" של המשרד להגנת הסביבה מהמשרד, וכן, הגיש בקשה לקבלת תשלום תמיכה ראשון.

מפעל ה-MRF

על פי התכנית האסטרטגית של האיגוד, כל האשפה שמגיעה לאתר תטופל, תופרד ותמוין. לכן, החל מסוף 2013, החל האיגוד בתהליך תכנון למתקן עתידי שיטפל בכל האשפה המעורבת שלא תשלח לטיפול במתקן "חץ אקולוגיה" ובמפעל ה-RDF. צוות תכנון שהקים האיגוד, מקדם את הפרויקט וב-2017 הוגשה הבקשה להיתר לוועדה המחוזית ואושר המסמך הסביבתי על ידי משרד להגנת הסביבה.

המפעל המתוכנן, שהינו למעשה תחנת מעבר ממיינת (Mechanical Recycling Facility) מתוכנן לאזור 1 בתג"פ 594 (הדרומי) - אזור הכולל גם את השטח בו נמצאים כיום תחנת המעבר ומתקן "חץ אקולוגיה". ב-2018 יחליט האיגוד אם לצאת למכרז ולבחור קבלן שיקים ויפעיל את המתקן בשיטת BOT, בהתאם להתפתחויות בשוק הפסולת באזור המרכז.

פיתוח פארק המחזור

להלן פרוט הפעולות שנעשו בשנה האחרונה ומתוכננות לשנה הבאה:

מפעל ה-RDF

החל מחודש פברואר 2016 ועד היום מצוי המפעל בתקופת הרצה, במהלכה שופר התהליך והוגדלו הכמויות המטופלות לצד כמות התוצרים הסופיים. ב-2018 יתקדם המפעל לקראת טיפול ב-1,500 טון/יום. תוצרי המפעל הם: RDF - החומר ההומוגני הגרוס (25-15 מ"מ) שמשמש כדלק לתהליך ייצור המלט במפעל נשר, חומר אורגני (לקומפוסטציה או עיכול אנאירובי), חומרים למחזור (פלסטיק לסוגיו, מתכות ברזליות ואל ברזליות, נייר וקרטון) ושאריות מיון להטמנה.

תשתיות ושירותים אשר מסופקים למפעל מפארק המחזור:

- חשמל - מתח גבוה מחדר האנרגיה אשר נבנה במהלך 2013 והותאם ב-2015 ל-8 מגוואט אמפר
- מים (כולל כבוי אש) - מסופקים למפעל מבריכת האגירה שבנייתה הסתיימה ב-2014 וחיבורה הסופי בוצע ב-2015. דרישות כבוי אש של המפעל, הכתיבו את נפח אגירה. ב-2017 חובר סופית המפעל ללחץ המים הנדרש
- ביוב - האיגוד מספק קו מאסף לביוב הסניטרי המתחבר לשפד"ן וקו מאסף לתשטיפים אשר מטופלים במתקן לטיהור תשטיפים. שטיפת משאיות מתבצעת במשטח השטיפה הקיים באתר
- ניתוב המשאיות יבוצע בתיאום עם אנשי התפעול של המפעל, וכחלק ממערך הבקרה החדש (ר' פרק נפרד). שקילתן תמשיך להתבצע במשקל המרכזי של האיגוד

מערכת חדשה לבקרה וניתוב משאיות אשפה למתקני המחזור באתר

עם הקמת מתקן ה-RDF, האיגוד נדרש לנתב מתחנת המעבר אל המפעל 1,500 טון פסולת ביום, כך שייטיבו עם המפעל ותוצריו. לכן, האיגוד, בשיתוף עם חב' ורידיס, פועל על מנת לזהות ולאפיין מראש את המשאיות, ומקורות האשפה לפי התאמת התכולה למפעל ה-RDF. איתור המשאיות האלה נלמד תוך כדי הרצת המפעל וממשיך במהלך תפעולו השוטף וגדילת הכמויות.

כיום, השליטה הניהולית על מערך התפעול מתבצעת באמצעות מערך השקילה שנבנה במיוחד לאיגוד ומשודרג מעת לעת לפי צרכי האיגוד. בשנים 2015-2016 בוצע שדרוג חלקי במערך השקילה המאפשר למפעל ה-RDF לנתב אליו את משאיות האשפה בהתאם לצרכיו.

ב-2017 נבחר קבלן זוכה במכרז כולל לשדרוג מערכת בקרת השקילות וניתוב המשאיות שיבטיח שכל משאית פורקת את האשפה במקום אליו נותבה למקום הנכון בהתאם לסוג הפסולת שבה, ובמקביל, שליטה דומה על כניסתן ויציאתן של משאיות השינוע. מערך זה כולל הוספת מצלמות, LPR, מחסומים, רמזורים ואמצעים נוספים שישפרו את זרימת תנועת המשאיות באתר, את השליטה עליהם ואת אספקת כמות וסוג הפסולת הרצויה למפעלים השונים. במקביל הוסיף האיגוד 2 משקלים חדשים ל-2 הקיימים, כך שכל המשאיות שעוברות בשני נתיבי הכניסה ובשני נתיבי היציאה, יישקלו. המערכת החדשה צפויה להתחיל לפעול במהלך 2018.

"חץ אקולוגיה" - הפעלה מלאה של המתקן המשודרג

במהלך 2016 הסתיים שדרוג מקיף של מערך המיון ומערך הטיפול (הביולוגי של המפעל חוות המיכלים). חלק ממימון השדרוג היה בתמיכת המשרד להגנת הסביבה במסגרת "קול קורא". השדרוג, כלל הוספת מיכלים לתסיסה האנאירובית, שדרוג מערך המיון הקיים, לרבות הוספת קו מיון נוסף ומערכות בקרה נוספות, עם אפשרות לפתיחת משמרת שנייה, כך שכיום ממוינים כ-400 טון/יום של אשפה מעורבת ואשפה

מיון במחחס הגזם

מנוף בבור קליטת האשפה של מפעל ה-RDF

מערך המיון של "חץ אקולוגיה"

מצלמות בקרה מנקודות שונות באתר

שדרוג וקירוי תחנת המעבר

עקב דרישת המשרד להגנת הסביבה לסגירה וקירוי של התחנה ואי הוודאות באשר להקמת מתקנים נוספים באזור, החל האיגוד ב-2017 בהכנת פרוגרמה לסגירה וקירוי של תחנת המעבר הקיימת, לרבות שיטת התפעול, טיפול בריחות ועוד. במהלך 2018 האיגוד ימשיך עם התכנון המוקדם, כולל הגשת היתר.

חתימה על הסכם חכירת שטח פארק המחזור מול רשות מקרקעי ישראל

החל משנות ה-50 עיריית ת"א חוכרת את שטח פארק המחזור מרמ"י, שמועבר לשימוש האיגוד. לאחר אישור תג"פ 594, החלו המגעים להסכם הסדרת החכירה ל-49 השנים הבאות, כך שהאיגוד יוכל ליישם את כל התכניות קצרות וארוכות הטווח המופיעות בתג"פ 594. ב-2017 נחתם ההסכם בין עיריית ת"א, בתיאום עם האיגוד, לרמ"י. ב-2018 יקדם האיגוד הסכם להשלמת החכירה של החלק הנוסף בצפון התג"פ, וכן, את ההסכם הנלווה לחכירה בין האיגוד לעיריית ת"א.

קידום הקמת מתקן תרמי ראשון בישראל לטיפול בשאריות מיון

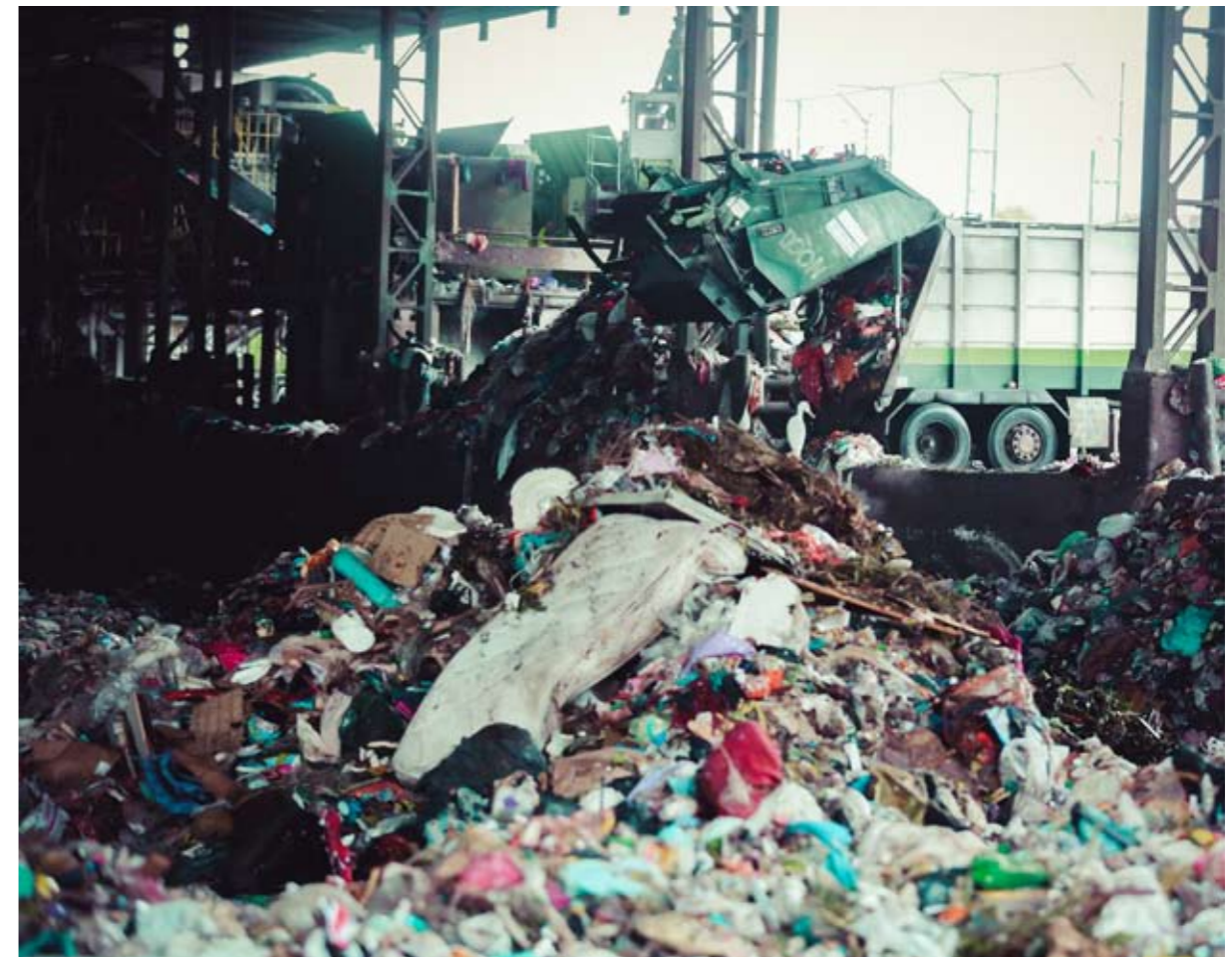
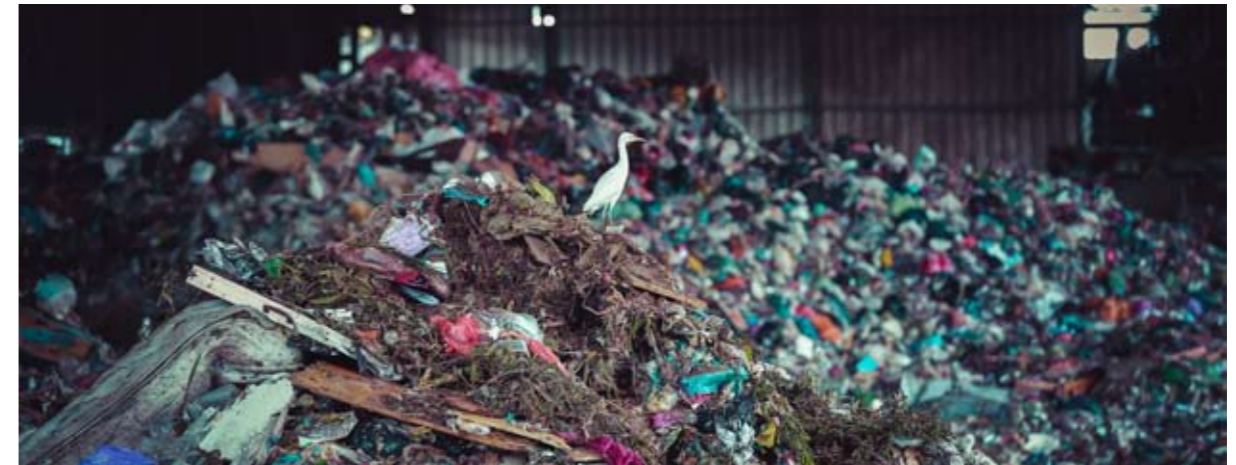
האיגוד רואה בהקמת מתקן תרמי לטיפול בפסולת מעורבת, כפי שקיים במקומות רבים בעולם, נושא חשוב, חדשני, מוביל בתחומו מבחינה מקצועית, אנרגטית, סביבתית וכלכלית. בשנים האחרונות פועל האיגוד לקדם נושא זה, אם באמצעות כנסים וימי עיון בנושא ואם באמצעות פגישות עם אנשי תעשייה, מומחים ומקבלי ההחלטות. בין היתר, פעל האיגוד למטרה זו במסגרת התיקונים בתכנית המתאר הארצית לטיפול בפסולת, תמ"א 16. בשנה האחרונה הצטרף המשרד להגנת הסביבה לקידום חלופה זו לצד האיגוד.

קבלת תמיכה מהמשרד להגנה"ס עבור הגדלת שיעורי המחזור וההשבה ועבור קליטה וטיפול בפסולת מופרדת במקור במסגרת קולות קוראים

נכון לסוף שנת 2017, האיגוד קולט פסולת אורגנית ביתית מופרדת במקור מ-4 רשויות שונות (לעומת 10 בסוף 2015) וכן פסולת מסחרית מתל אביב. ב-2018 האיגוד ימשיך לספק מענה באמצעות מתקן "חץ אקולוגיה" שיהווה פתרון קצה למיון והפרדה של הפסולת האורגנית המופרדת במקור, ביתית, ותעשייתית-מסחרית, בכל שעות היממה ובכל ימות השבוע.

התמיכה לה זכה האיגוד במסגרת קול קורא של המשרד להגנת הסביבה במתן הנחה עבור קליטת פסולת אורגנית מופרדת במקור, אשר הועברה לרשויות מדי רבעון במהלך 2016-2015, הסתיימה ושולמה סופית על ידי המשרד להגנת הסביבה ב-2017.

ב-2016 יצא המשרד להגנת הסביבה ב"קול קורא" לתמיכה עבור הגדלת שיעורי המחזור ביחס ל-2015. האיגוד מרכז את הנתונים ומספק סיוע צמוד לרשויות המשתתפות בתהליך זה, בשאיפה למקסם את התמיכה עבור הרשויות בעקבות הפעלת המתקנים החדשים באתר והשיפור המשמעותי באחוזי המחזור/השבה בשנים האחרונות ובזה הצפוי בשנת 2018.

השלמות בינוי

עם הפעלת המפעלים החדשים והמשודרגים ולקראת הכנסת מערכת הבקרה החדשה, נדרש האיגוד לשדרוג התשתיות, כך שייטיבו עם תפעול האתר.

האיגוד ביצע ב-2017:

- סלילת כביש יציאה למשאיות הגזם, כך שיצאו דרך המשקל
 - בניית גשר טכני עליו יוקמו תשתיות התקשורת והבקרה בכניסה לאתר
 - הוספת שני משקלים
 - שדרוג תשתיות הכניסה באזור המשקלים, לרבות בניית תשתיות תומכות למשקלים החדשים, וחשמל ותקשורת בכלל האתר.
 - בניית מבנה תקשורת יביל אליו יועתקו תשתיות החשמל והתקשורת
 - הוספת 20 מקומות חנייה בסמוך למשרדי האיגוד
 - שדרוג תשתיות תפעוליות, כולל מים וביוב.
- ב-2018, בנוסף למפורטת בפרויקט הבקרה, האיגוד יבצע שדרוג למערכת החשמל והתאורה בתחנת המעבר, וכן, שדרוג תשתיות המט"ש והמתקן לשטיפת משאיות (ר' פרקים נפרדים).

מיפוי ואימות תשתיות קיימות ומתוכננות, GIS

האיגוד מבצע בכל עת מיפוי ואימות של כל התשתיות הקיימות והחדשות. (חשמל, תקשורת, מים, ביוב, ניקוז, גז ועוד) תכניות אלה ישמשו בסיס לכל תכנון בעתיד ולתוכניות האב לכל סוג תשתית (ר' פרק נפרד).

כחלק מהתהליך, ב-2018 יחל האיגוד לבחון הכנסת מערכות חכמות לבקרת תשתיות בזמן אמת וביניהם גם מערכות מבוססות GIS לשליטה ובקרה טובות יותר בתשתיות הקיימות באתר.

מדרך עילי וחויית המבקר ב-RDF

תהליך בניית המדרך העילי החל במקביל לשלבים האחרונים של הקמת מפעל ה-RDF ושדרוג התשתיות, הסתיים ב-2017, וכיום הוא פתוח לסיורים והדרכות. המדרך מאפשר נגישות מבקרים אשר יצאו מן המרכז לחינוך סביבתי אל מדרך פנימי וחדר מבקרים בתוך המפעל בו יוכלו לקבל הסברים ולצפות בתהליך הטיפול במפעל.

ריחות

במהלך שנת 2017 בוצע סקר ריחות מקיף באתר, על מנת לאתר מקורות בעייתיים. תוצאות הסקר הובילו לנקיטת פעולות במתקנים השונים, שהחלו ב-2017 וימשיכו ב-2018, על מנת למזער ולמנוע את המטרד הנ"ל.

טיפול בשפכים ושדרוג המתקן לטיהור תשטיפים

במהלך 2017 עבר המתקן לטיפול בשפכי האתר תהליכי שיפור רבים במטרה להביא את קולחי התהליך המוזרמים לשפד"ן לרמת האיכות הנדרשת על פי דרישות הרגולציה, לרבות שיפור תשתיות היקפיות כגון: מאצירת ניקוז היקפית, שוחה לאיסוף מי קיץ ועוד. על מנת לשדרג את בקרת התהליך נוספה למתקן מערכת המאפשרת בקרה ONLINE. בסוף 2017 יצא האיגוד למכרז אחזקה למתקן, למשאבות ולבריכת האגירה,

סיור מבקרים לאורך המדרך העילי לכיוון מפעל ה-RDF

גשר טכני ומשקלים חדשים

שוחת איסוף תשטיפים במט"ש

תהליך הכשרה ופיתוח מגרש חנייה לאורחים

מתוכנן מרכז לרכישה והתקנה של מיכל איזון חדש, וכן, שילוב השפכים של המתקן בתהליך של "חץ אקולוגיה", שהינו פרויקט כלכלי וסביבתי שמתוכנן ל-2018.

בריכת אגירה וחדר משאבות

בניית בריכת אגירה בנפח של 1,500 קו"ב כולל חדר משאבות הכולל מערכת שאיבה לצרכי כיבוי אש, מערכת שאיבה לצרכי מי שתייה, גנראטור חירום ומערכת הכלרה עבור מי שתייה וכיבוי אש הסתיימה במהלך 2014. בריכת האגירה מקבלת מים מ"מקורות", ונפח האגירה משמש את כל המפעלים הקיימים ואלו שיוקמו בפארק המחזור. בנוסף, נבנה חדר משאבות בסמיכות לבריכת האגירה. האיגוד פיתח מערכת בקרה על בריכת האגירה והמשאבות המאפשר בקרת תהליך ONLINE, המתקן יהיה חלק ממרכז האחזקה של המט"ש שצוין לעיל.

שדרוג המתקן לשטיפת משאיות

בהתאם לדרישת המשרד להגנת הסביבה, וכחלק מהשירות שמספק האיגוד לרשויות, החל האיגוד בתכנון שדרוג למתקן שטיפת המשאיות ודרכי הגישה אליו, כך שמערך השטיפה יהיה יעיל יותר, חסכוני יותר במים ובטיחותי יותר. ב-2018 עתיד להסתיים התכנון ויחלו עבודות הביצוע לשדרוג המתקן.

דרך עוקפת צפונית לעליה להר בשיתוף חברת פארק אריאל שרון

מטעמי סדר ובטיחות בפארק המחזור, על תנועת המשאיות הרבה שבו, האיגוד, בתכנון משותף עם חברת הפארק החל בביצוע דרך עלייה להר לכלי רכב פרטיים שתקיף את פארק המחזור ממזרח ומצפון בסמוך לנחל איילון המוסדר (ר' פרק נפרד). הדרך עתידה להיות פעילה עם סיום הביצוע בתחילת 2018.

הסטת נחל איילון ופיתוח החלק הצפוני של פארק המחזור

כחלק מתג"פ 594 ו-596 תוכננה הסטה של נחל איילון ע"י רשות ניקוז ירקון. ב-2017 בוצעו חפירות בדיקה על ידי רשות העתיקות באזור התואי הסופי של הנחל. הסטת הנחל תלויה באישור רשות העתיקות, שככל הנראה תחל ב-2018 בחפירות להצלת העתיקות. הערכת משך חפירות ההצלה והסטת הנחל יכריעו לגבי ההחלטה של האיגוד להשלים את בניית הגשר מעל איילון והקמת המפעלים לטיפול בפסולת בניין וגזם מצפון לתואי הנחל הקיים.

הקמת גשר מעל נחל איילון

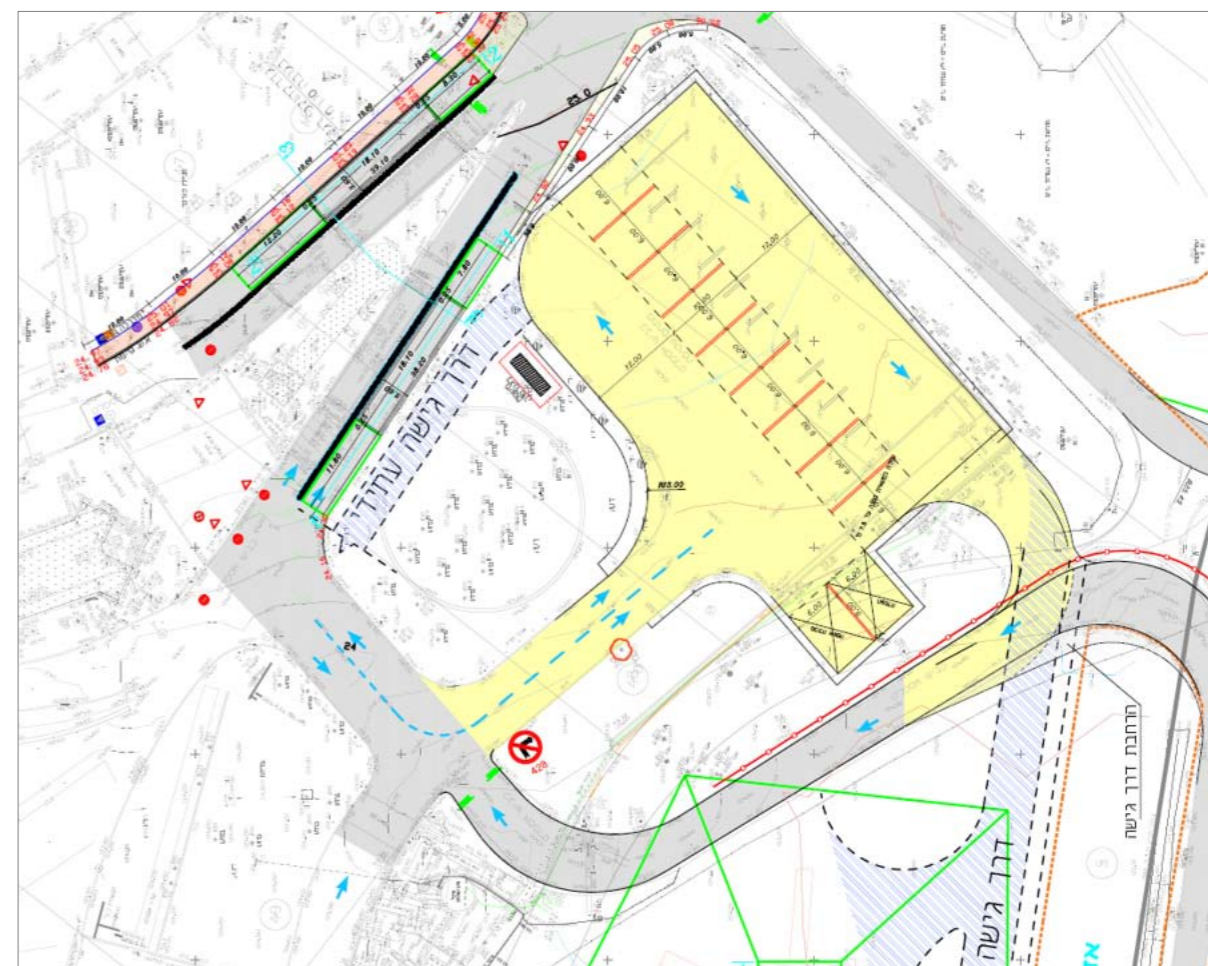
על מנת לספק גישה למתחם הקבע לטיפול בפסולת בניין ובגזם, ועל מנת לא להמתין להסטת נחל איילון לתואי הסופי, תכנן האיגוד ויצא למכרז לבניית גשר מעל נחל איילון, דרכו יעברו כלי רכב ותשתיות אל מתחמי הקבע לטיפול בפסולת בניין וגזם. הביצוע החל באפריל, 2017 והוקפא לאחר מספר חודשים בשל אי הודאות בנושא הסטת הנחל.

כביש עוקף צפוני לשימוש מבקרי פארק אריאל שרון

יסודות הקמת הגשר מעל נחל איילון

תכנית שדרוג מתקן שטיפת משאיות אשפה

חילוץ אריזות למחזור והשבה בשיתוף עם תאגיד ת.מ.י.ר.

החל מ-2013 מפעיל האיגוד מנגנון דיווח על חילוץ אריזות מן הזרם היבש עבור הרשויות שמתוגמלות ע"י ת.מ.י.ר. בהתאם למשקל האריזות המחולץ למחזור. פעילות זו נמשכה גם בשנת 2017, עם הרצת מפעל ה-RDF והפעלתו מחדש של מפעל חץ אקולוגיה. זוהי תחנת המיון היחידה בארץ בה יש דיווח על חילוץ אריזות עבור רשויות שמפרידות את הפסולת במודל "יבש-רטוב". בנוסף, האיגוד פועל ויפעל מול ת.מ.י.ר. והרגולטור לטובת שיפוי בעבור אריזות הרבות המחולצות להשבה לאנרגיה משני המפעלים, הן כחלק מהדיווח על החילוץ מן הזרם היבש והן כחלק מחילוץ אריזות מהאשפה המעורבת.

מערכת לאיסוף ביו-גז על ההר ואספקת הגז לאופיס טקסטיל

האיגוד, יחד עם חברת איילון ביוגז, ממשיכים בפיתוח בארות לשאיבת ביוגז מההר. כיום המערכת כוללת 100 בארות ומערכת מרכזית לאיסוף הביוגז. הגז שנאסף מועבר בצינור למפעל אופיס טקסטיל ומשמש כמקור אנרגיה נקי שמחליף את המזוט. ב-2017 תוכננו תוספת קידוחים באזורים הקיימים וכן, הטמנת מערכת הביוגז, כחלק משיקום ההר (באזורים בהם לא שוקם). ביצוע שני הפרוייקטים מתוכנן ל-2018.

הפעלת תחנת המעבר

האיגוד קולט מדי יום מעל 3,000 טון אשפה ביתית ותעשייתית מ-24 רשויות ומעוד 35 קבלנים פרטיים ומספק פתרון ראוי לאזור כולו. הכמויות המטופלות בתחנת המעבר פחתו עם הפעלת מפעל ה-RDF ומפעל "חץ אקולוגיה" המשודרג, ויפחתו משמעותית עם העלייה הצפויה בכמויות המטופלות במפעלים. האשפה המועברת להטמנה משונעת לאתרי הטמנה בדרום - אפעה ולגני הדס. במהלך השנה החולפת התחלנו לשנע כמויות עולות של אשפה להטמנה, דרך תחנת הרכבת בראש העין, מהלך בעל תועלת סביבתית רבה והן כלכלית. תפעול קליטת האשפה בתחנת המעבר, העמסתה ושינועה לדרום מבוצעים על ידי חברת אליקים בן ארי. במהלך 2017 ייצא האיגוד במרכז חדש לתפעול תחנת המעבר ושינוע האשפה לדרום, כשבתחילת 2018 ייבחר קבלן זוכה.

שילוט

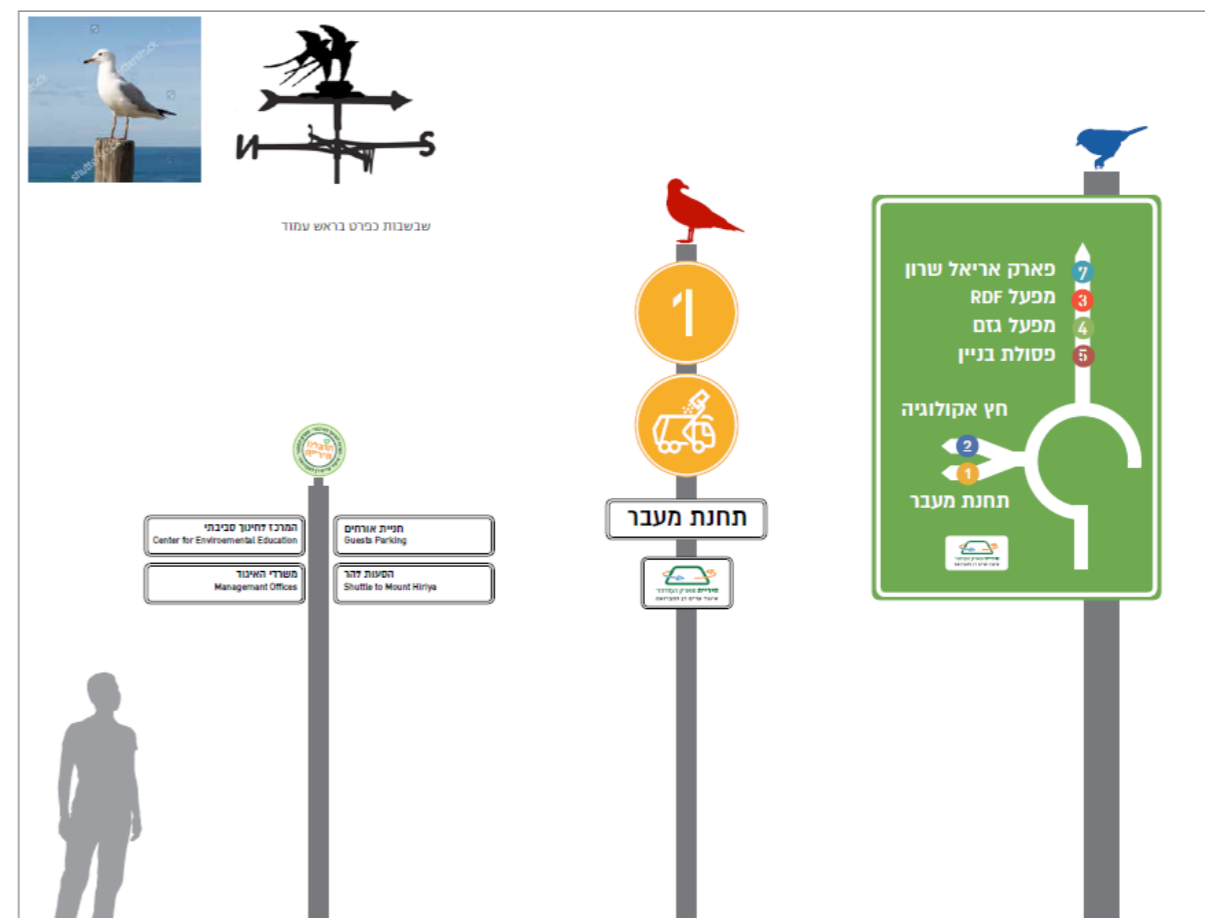
ב-2017 אושרה פרוגרמת שילוט כוללת לאתר חירייה והחל התכנון המפורט לקראת יציאה למכרז והכנת "ספר מתקן לשילוט האתר". הפרוגרמה כוללת מערך של: שלטי הכוונה למתקני הטיפול באשפה, שלטי בטיחות, שלטי תפעול, שלטי מתקנים ושילוט כניסה לאתר בחלוקה לצרכי התפעול ולצרכי המבקרים באתר. ב-2018 יושלם התכנון המפורט - בחירת חלופה עיצובית לשילוט האתר, לרבות בחירת צבע רקע לשילוט ושימוש באלמנטים החוזרים באתר, מיקומים סופיים, יציאה למכרז והתחלת ביצוע בהתאם לתכנית הכוללת.

הרחבת מבנה משרדים

האיגוד יתניע מחדש ב-2018 תכנון לתוספת קומה שנייה למשרדים הקיימים, על מנת לאפשר קליטת כח אדם נוסף ויצירת סביבת עבודה יעילה יותר לגורמים החיצוניים שעובדים בשיתוף פעולה עם האיגוד.

קידוח לאיסוף ביוגז על הר הזבל

תכנית שילוט לאתר - חלופה מוצעת

כניסה קיימת ועתידית מכביש 4

האיגוד עוקב ובוחן את תכנית התנועה – תת"ל 19 של נתיבי ישראל. התוכנית כוללת ביטול הכניסה הקיימת לאתר, כניסה עתידית באמצעות גשר מעל כביש 4, שבמידה וייצא לפועל ידרוש שינוי מהותי במערכת התנועה של האתר. במקביל, מקדם האיגוד מול הוועדה המחוזית, משרד התחבורה ונתיבי ישראל, חלופה תכנונית להרחבת הכניסה הקיימת מכביש 4, שתצמצם את עומסי התנועה בכניסה לאתר בעיקר בשעות השיא ותיצור הפרדה בטיחותית בין תנועת המשאיות לכלי הרכב הפרטיים.

תכנון נופי לכל שטח האתר כולל תכנון גידור

ב-2016 אושרה תכנית אב רב שנתית לפיתוח נוף של האתר. לאחר ביצוע פיתוח נופי לאורך הכביש המרכזי באתר, בוצע ב-2017 פיתוח נוף מצפון למדשאת מרכז החינוך, גידור מפעל ה-RDF ומרכז החינוך, ותכנון גדר ביטחונית היקפית (ביצוע ב-2018 עם קבלת ההיתר) ויצאה למכרז פיתוח נופי של אזור הכניסה לאתר (ביצוע ב-2018). ב-2018 יושלם תכנון פיתוח והצללה של החלק מדרום למדשאה, לרבות שימוש בחלק מבריכות הוולטלנד, על ידי הצבה, בין היתר של משאית האשפה ההיסטורית. במקביל, יושלם תכנון מפורט של פיתוח נופי בסמוך למרכז החינוך הסביבתי, לרבות הסדרת חניות, שבילי הליכה, תכנון צביעת מבנים, השלמות נטיעות עצים, פיתוח נופי סביב אזור הכיכר, בריכת האגירה והשטח ממזרח ל-RDF בין המפעל לנחל איילון.

אירועים וכנסים מקצועיים

ב-2017 אירח האיגוד אירוע גדול לכבוד פתיחת מפעל ה-RDF עם אורחים מהארץ והעולם, לרבות יום עיון בנושאים שונים של טיפול באשפה עם מומחים מהארץ והעולם. האיגוד ייצג את מדינת ישראל בכנסים של ארגון ניהול הפסולת הבינלאומי (ISWA), שכללו גם בחירה של דורון ספיר, יו"ר האיגוד, למועצת המנהלים של הארגון. ב-2018 ימשיכו נציגי האיגוד להשתתף ולייצג את ישראל והאיגוד בכנסים וקבוצות עבודה של ארגון ניהול הפסולת הבינלאומי – ISWA. ב-2018 יארח האיגוד כנס מקצועי לזכרו של דני שטרנברג ז"ל עם מומחים מהארץ ומחול"ל (ינואר), וכן, יקיים מפגש נוסף של פורום פסולת. בנוסף, יקיים ויארח האיגוד כנס של קבוצת עבודה של חינוך ותקשורת של ISWA (מאי), אירוע חגיגי לכבוד 70 שנה למדינה, 20 שנה להפסקת ההטמנה בהר חירייה, ועשור למרכז לחינוך סביבתי ("70-20-10"), ובפעם השנייה את כנס תעשיות מחזור (השלישי), בשיתוף עם התאחדות התעשיינים.

מערכות ניהול אבטחת איכות סביבה, בטיחות ובריאות - ISO 18001

מאז 2010 האיגוד מוסמך לתקני הבטחת איכות של ISO 9001, ISO 14001 ו-ISO 18001. בשנת 2017 עמד האיגוד בהצלחה בשלושת מבדקי מת"י וקיבל תו זהב, וגם ב-2018 מתעתד לעבוד לפי סטנדרט זה.

המשך טיפול בנחלים

האיגוד עורך בשיתוף עם פארק אריאל שרון הדברה נגד יתושים ועשבים לאורך הנחלים.

ניהול בטיחות

ניהול הבטיחות השוטף הצפוי ב-2018 כולל:

- ביצוע סקרי סיכונים ומפגעים שנתיים
- 8 מפגשים בשנה של ועדת בטיחות – פורום הכולל את כל הקבלנים העובדים באתר
- הדרכות מקצועיות לעובדי האיגוד ומדריכי המרכז לחינוך סביבתי
- ביצוע דוחות, רישום ומעקב, של תאונות עבודה
- הדרכות כיבוי אש לכלל העובדים באתר כולל תרגול
- סיור ומבדקי בטיחות שוטפים לקבלנים באתר
- מתקן חיוני לתרגול חרום פעמיים בשנה, בהתאם לדרישות החוק
- בדיקות רפואיות לעובדי האיגוד
- מתן מענה ופיקוח על עבודות קבלנים מזדמנים באתר והחתמתם על הוראות בטיחות
- מתן פתרונות בנושא בטיחות לעובדים ולקבלנים באתר

פעילויות כלליות נוספות של האיגוד**ISWA – ארגון הפסולת העולמי**

האיגוד הינו חבר בארגון הפסולת העולמי – ISWA, כנציג מדינת ישראל משנת 2009. האיגוד פעיל בקבוצות עבודה ובכנסים שונים של ISWA ומנהל ערוץ תקשורת ישיר עם הארגון בכל הקשור לחומרים, מידע מקצועי ועוד. במרץ 2017 אירח האיגוד את נשיא ISWA ונציגים נוספים מהארגון לטקס פתיחת מפעל ה-RDF וליום עיון מקצועי, ובספטמבר 2017, השתתפו נציגי האיגוד בקונגרס השנתי שנערך בבולטימור, בו נבחר דורון ספיר יו"ר האיגוד, למועצת המנהלים של הארגון. במהלך 2018 ימשיך האיגוד להשתתף בכנסים וקבוצות עבודה במטרה ללמוד ולהעשיר את הידע בתחום הטיפול בפסולת ולייצג את מדינת ישראל ב-ISWA. כמו כן, במהלך 2018 מתכוון האיגוד לארח קבוצת עבודה בנושא תקשורת וחינוך.

פעילות המרכז לחינוך סביבתי

שנת 2018 תהיה שנת פעילותו העשירית של המרכז לחינוך סביבתי. פעילות המרכז מתרחבת מידי שנה וגם השנה צפויה להיות שנת אתגר עם ציון עשור לפעילות והשקת מפעל ה-RDF.

עיקרי הפעילות בשנת 2018:

פיתוח תוכן והדרכה, הכשרת מדריכים

צוות המרכז ימשיך להקפיד על תכנים ומערכי הדרכה עדכניים וחדשניים, המאופיינים בגישה הוליסטית (לזבל יש נגיעה לכל תחומי חינוך). הציר המרכזי של "חירייה כמשל" ימשיך להיות שזור בכל תחומי התוכן של המרכז.

המדרך העילי כחויית ביקור רציפה מהמרכז לחינוך סביבתי ועד מפעל ה-RDF

לצד התקדמות בניית המפעל, החלה בניית המדרך העילי המקשר בין מרפסת התצפית הצמודה למרכז ובין מפעל ה-RDF. המדרך מתוכנן כך שיהווה גם "טיילת מבקרים חיצונית" המאפשרת תצפית על מתקני פארק המחזור והר חירייה, וגם תצפית רציפה פנימית אל תוך המפעל, המסתיימת בחדר מבקרים. שנת 2017 היא שנה בה התווספה הצצה לתוך מפעל ה-RDF כחלק מהביקור באתר. אנו שואפים לעצב חווית ביקור ייחודית המתחילה במרכז לחינוך סביבתי, עוברת במדרך ומסתיימת בחדר המבקרים. לקראת אמצע השנה יסתיים התכנון המפורט של מסלול המבקרים הכולל: מדרך חיצוני, מדרך פנימי וחדר מבקרים ולקראת סוף השנה נתחיל בביצוע.

במקביל – הסתיימה בניית יחידות הדרכה ייחודיות למרכז בהקשר של הפקת אנרגיה מפסולת ומפעל ה-RDF. אנו הגוף הראשון בארץ שעוסק בנושא ויכול לספק דוגמה אמיתית וחיה להפרדת פסולת והפקת אנרגיה ממנה.

הגדלת קבלת מספר קבוצות מקצועיות / מגזר עסקי

תכנית שיווקית הכוללת אירוע למנהלי משאבי אנוש, הפקת חומרים שיווקיים, ובניית מיני-אתר לקבוצות מקצועיות וקבוצות מהמגזר העסקי, לקראת הגדלת מס' הקבוצות הנ"ל ומיצוי פוטנציאל המרכז בשעות אחה"צ.

הנגשת המרכז לכל סוגי האוכלוסיות - פיילוט להדרכת בעלי צרכים מיוחדים

הסתיים פיילוט הנגשה לבעלי מוגבלויות שכליות. השנה נקלוט כ-50 קבוצות פיילוט שיעשו שימוש במערכי הדרכה ייחודיים ובעזרי ההדרכה שפותחו.

ארכיאולוגיה של פסולת

השנה הסתיימה עונת חפירות שנייה חדשה ומוצלחת, בשיתוף ארכיאולוגים ומדענים מהאוניברסיטה העברית. עונת החפירות הביאה תובנות רבות על אופן הטיפול באשפה בעיר תל-אביב בשנים שקדמו לקום המדינה. בשנת הלימודים תשע"ז שולבו בחפירה כיתות מבית הספר "מקווה ישראל", ובחודש נובמבר נערך יום עיון בנושא. בשנה הקרובה תתקיים עונת חפירות נוספת, מלווה בתכנית חינוכית.

ממצאים מחפירה באתר הפסולת הקדום של עיריית תל אביב בשטחי מקווה ישראל

אירועי תרבות ותוכן

אירועי התרבות והתוכן, שאינם במסגרת ביקורי קבוצות, מהוות הזדמנות להעברת מסרים סביבתיים ולהנגשתם לציבור הרחב. השנה נמשיך להפעיל את תכנית האירועים השנתית שלנו בחגים ובקיץ, לצד קיום אירועים ייחודיים שהם פרי שיתופי פעולה עם גופים שונים.

האירועים המתוכננים:

- אירועים לקהל הרחב במהלך פסח, סוכות, וחופש גדול
- אירועי חירייה ב-2 רשויות
- אירוע לציון: 70 למדינה, 20 לסגירת המזבלה ו 10 שנים למרכז

תכניות מתמשכות ברשויות האיגוד

גם השנה נמשיך לעודד פעילות ייחודית להעמקת הקשר בין רשויות האיגוד ואתר חירייה, על ידי הטמעת תכניות מתמשכות בהתאמה לכל רשות.

- תל אביב-יפו: נמשיך בתכנית "חשיפה לכתום" להטמעת חוק האריזות עם 30 גני ילדים
- גבעתיים: תכנית לגני ילדים
- חולון: "קמפוס חירייה" - תכנית 5 מפגשים בשלושה בתי ספר
- רמת גן: מנהיגות סביבתית צעירה
- בת ים: הכשרה לחושבים וותיקים, לאקטיביזם סביבתי
- בני ברק: ייקבע בהמשך

פרויקט תיעוד ההיסטוריה של חירייה

החומר שנאסף ייערך לספר המסכם את ההיסטוריה של אתר חירייה

מיזמים חברתיים

השנה נמשיך להפעיל שני מיזמים חברתיים - סביבתיים המהווים הגשמתם של ערכי המרכז לחינוך סביבתי.

- "קפה חירייה" - נערים ונערות חדשים נקלטו, גויסה רכזת עסקית וכן צוות טיפולי מלווה.
- "צינורות תוצרת חירייה" - פרוייקט תעסוקה לאנשים עם מוגבלויות יתחדש באמצעות מרכז תעסוקה שיקומי בעיר רמת גן (מע"ש ר"ג)

לוגיסטיקה

השנה יוכנסו שני שיפורים לקשר של המרכז עם לקוחותיו:

- הפעלת מערכת משויבים אוטומטית כחלק משיפור השירות ושמירת קשר עם מבקרי המרכז.
- מערכת הודעות אוטומטית לקראת ביקורים ואירועים.

שת"פ עם האקדמיה

קידום הקמת שלוחה אוניברסיטאית בחירייה.

יחסי ציבור - הקשר עם הציבור

שנת 2018 תעמוד בסימן 20 שנה לסגירת המטמנה ועשור לפתיחת המרכז לחינוך סביבתי, בשנת העבודה הקרובה נמשיך למתג את פארק המחזור חירייה והמרכז לחינוך סביבתי ולדווח על הפעילות המתבצעת. היעד המרכזי בתחום ההסברה ועבודת יחסי הציבור היא להמשיך ולספר את סיפורו של פארק המחזור חירייה והאיגוד – הפיכתו מאתר פסולת דחוי ומזהם לפארק מחזור מתקדם ואסתטי וכגוף מוביל במהפכה הסביבתית בישראל.

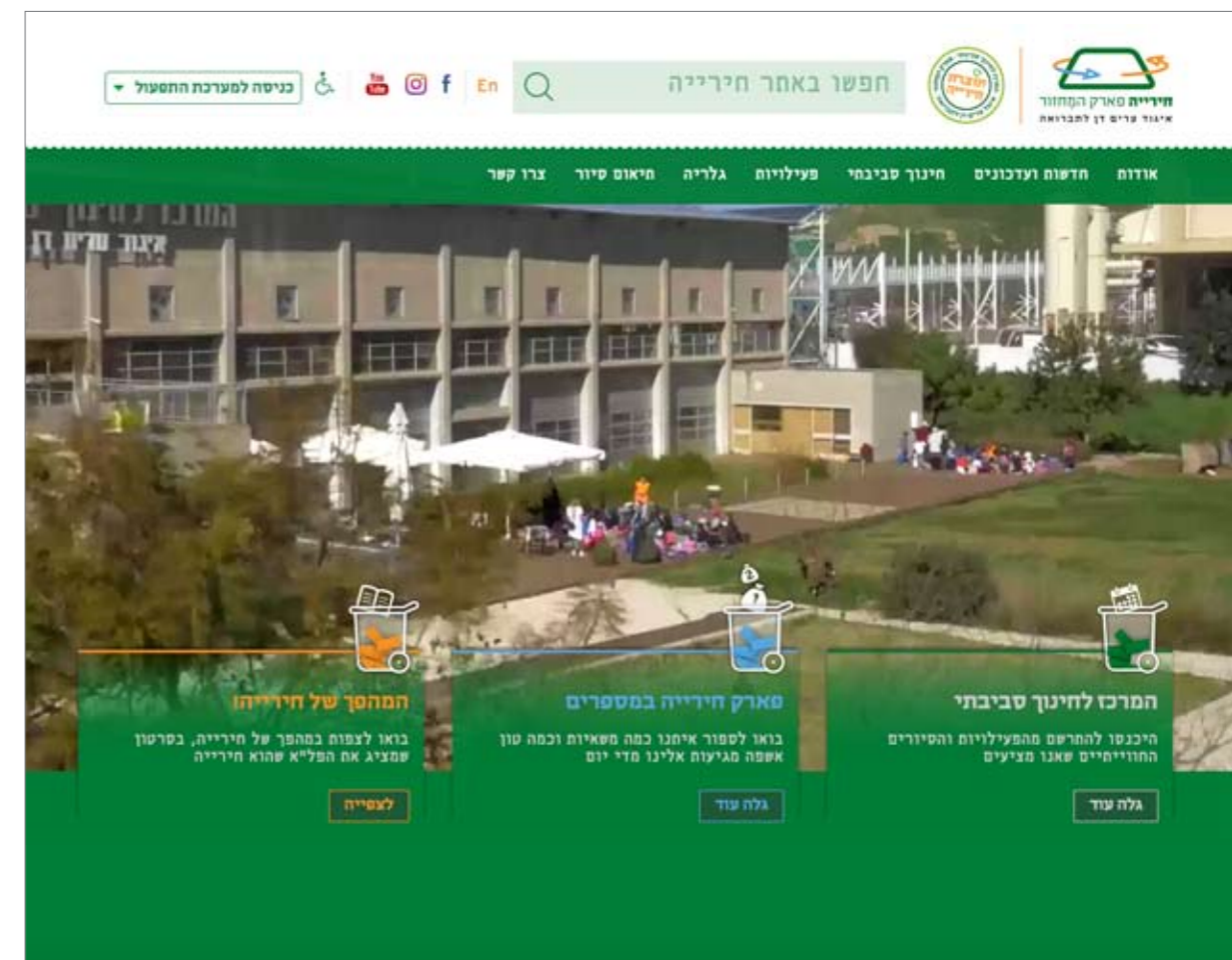
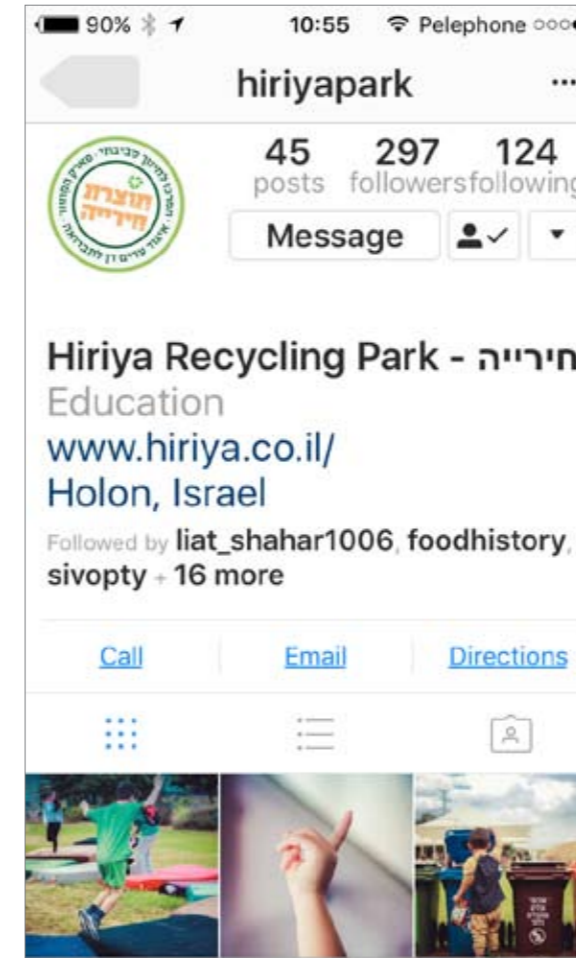
בשנת 2018 נתמקד ביעדים הבאים:

- דיווח שוטף על פעילות האיגוד, על המשך פיתוח פארק המחזור, שדרוג התשתיות והמפעלים, קידום תכניות להקמת מתקנים חדשים, מכרזים
- המשך השיווק של פעילות המרכז לחינוך סביבתי, הן למוסדות חינוך וזאת תוך פרסום תכניות הלימוד החדשניות והמתקדמות, קיומן של סדנאות ייחודיות, ואירועים הפונים לציבור הרחב
- פנייה אל קהלי יעד חדשים – הקהילה העסקית במטרה שזו תקיים ימי גיבוש ולימוד במרכז לחינוך סביבתי
- המשך מיצוב האיגוד כגורם מקצועי ומוביל בתחום הטיפול באשפה, צריכה נכונה
- ייזום כתבות ואירועי קדם לחשיפת האיגוד ופעילותו בפני הציבור הרחב, אנשי מקצוע ומקבלי החלטות
- ייזום פעילויות יח"צ וקדם לקידום המטר המרכזי של האיגוד לצריכה נבונה
- המשך שיתוף הפעולה עם רדיו אקו 99 להעברת המסרים של האיגוד
- המשך שימוש בפלטפורמת הפייסבוק לחשיפת הפעילות והנעה לפעולה
- הגברת השימוש באינסטגרם כפלטפורמה הפונה לקהלי יעד צעירים יותר
- בחינת אפשרות לפתיחת עמוד לינקדין לחירייה במטרה להגיע אל קהלי יעד עסקיים

שדרוג אתר אינטרנט ודף הפייסבוק

אתר האינטרנט ודף הפייסבוק משקפים את פעילות האיגוד, מספקים מידע מקצועי ונתונים אודות פארק המחזור, תחנת המעבר, שיקום ההר, המרכז לחינוך סביבתי והפעילויות המבוצעות בו, וכן, מעבירים את חזון האיגוד ומסרים נוספים לקהל הרחב. בנוסף, הם מאפשרים ליצור דו שיח דרך פורום חירייה, במסגרתו אנשי האיגוד מעניקים מענה למגוון שאלות הציבור (כולל שאלות מקצועיות).

ב-2017 עלה אתר אינטרנט חדש ומשודרג, נגיש ועדכני יותר. ב-2018 נמשיך לפתח את התכנים של האתר ולעדכן אותם בהתאם להתפתחות הפעילות באתר.

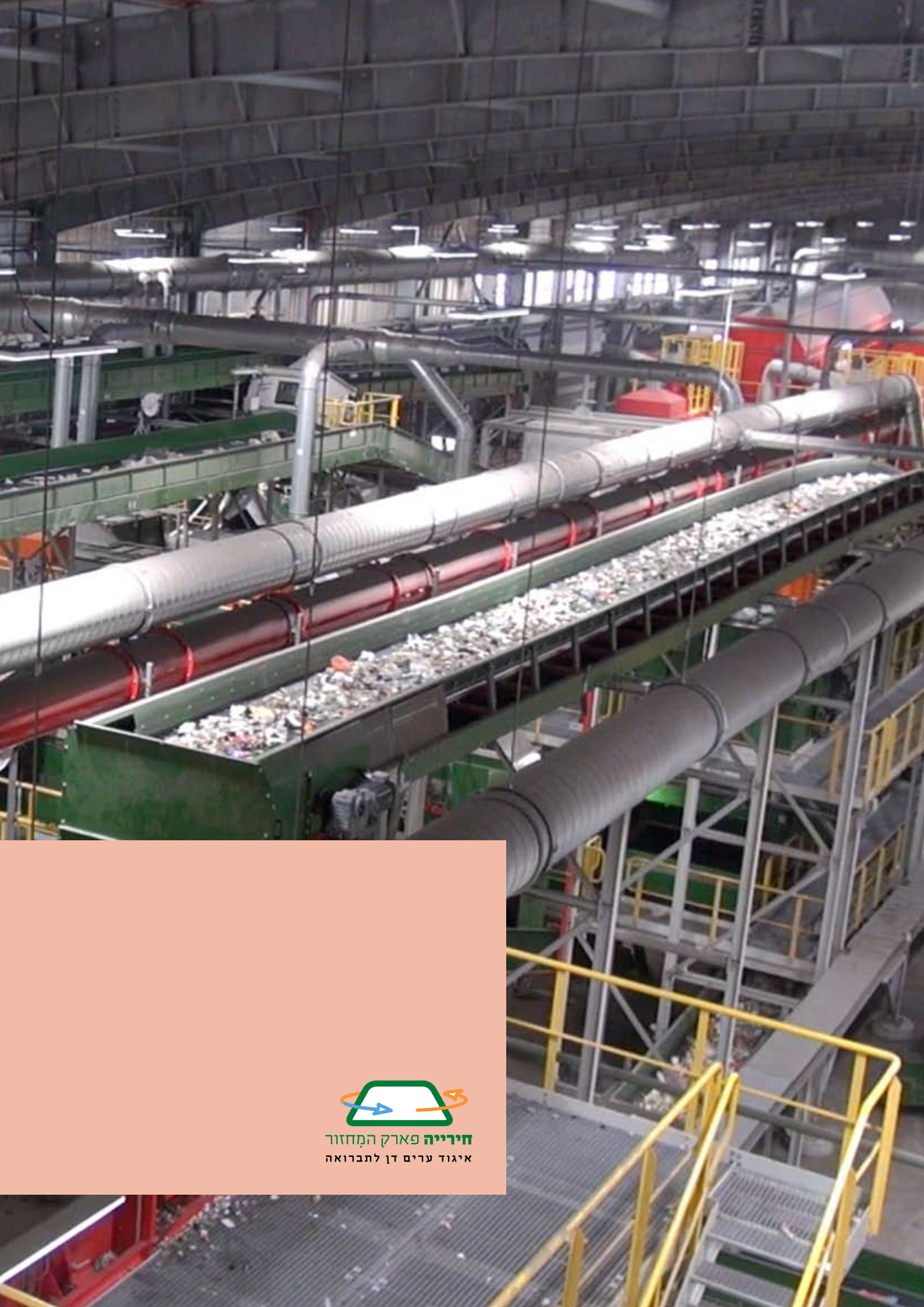
ניהול דף הפייסבוק של פארק המחזור חירייה

האיגוד ימשיך ויחפעל את עמוד הפייסבוק המונה כיום קרוב ל-40,000 חברים, כשמדי יום מצטרפים חברים חדשים. העמוד מצטיין במידת מעורבות רבה של הציבור, בשיתוף המידע המתפרסם בו ברשתות החברתיות.

אתר מעודכן ומשודרג כשלצדו דף פייסבוק פעיל יוצרים קשר ישיר לציבור. באמצעות דף הפייסבוק נמשיך להעביר מידע ומסרים קבועים אודות ההתפתחויות בפארק המחזור ובמרכז לחינוך סביבתי. האיגוד משתף ויוצר דו שיח בין החברים לבין אנשי המקצוע באיגוד ומעניק מענה למגוון שאלות בקרב הציבור. מעבר לכך, משמש עמוד הפייסבוק של האיגוד פלטפורמה פרסומית להנעה לפעולה סביב אירועי המרכז לחינוך סביבתי כגון: חגים, כנסים, "ימי שישי פתוחים" ואירועים נוספים. בשנת 2018, נרחיב השימוש באינסטגרם כפלטפורמה לקידום הסיפור של פארק המחזור. האינסטגרם פונה לקהל יעד צעיר יותר.

גזירת הסרט באירוע פתיחת מפעל ה-RDF. נשיא ISWA, יו"ר האיגוד, הבעלים של "נשר" ו"ורידיס"

חירייה פארק המחזור
איגוד ערים דן לתברואה